

L'AIGUA I EL MAR: UN TRESOR PER A TOTS

PERILL AL MAR

TEXT TEATRAL
D'ENRIC LLUCH

PROPOSTA DIDÀCTICA
DE JOSEP A. FLUIXÀ



**GUIA DIDÀCTICA:
FALLES, TEATRE I ECOLOGIA A L'ESCOLA**

PLA DE FOMENT DE LA LECTURA A ALZIRA 2008

Textos:

Del text teatral: Enric Lluch

De la proposta didàctica: Josep A. Fluixà

Fotografies: José Manuel Rubio

Maquetació: Carles Barrios

Edita: Associació Cultural Falla Plaça Malva

amb el patrocini de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament d'Alzira

i la col·laboració de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura

Se'n permet la reproducció si se'n cita la procedència.

L'AIGUA I EL MAR: UN TRESOR PER A TOTS

L'aigua i el mar: un tresor per a tots és l'última de les propostes didàctiques de l'Associació Cultural Falla Plaça Malva d'Alzira i, potser, també la més innovadora. Des de fa uns anys, el monument faller infantil de la nostra comissió té com a lema i contingut alguna temàtica relacionada amb les diferents commemoracions culturals que se celebren al llarg de l'any al nostre poble. D'aquesta manera, volem unir la festa amb la cultura i donar suport al treball que dia a dia fan unes altres persones i entitats a favor de la millora de la nostra societat. Per això, enguany, el tema seleccionat en el nostre llibre ha sigut el medi ambient, la contaminació, els perills del canvi climàtic i la necessitat de preservar la riquesa de l'aigua. I, en aquest sentit, hem volgut culminar la nostra aportació amb una proposta adreçada a les escoles que, per primera vegada, té com a punt de partida un fet que no s'ha produït mai abans: la transformació d'un monument faller en un text teatral apte per a ser llegit i representat, ja que, a partir de l'esbós fet per l'artista i de la crítica de la falla, l'escriptor Enric Lluch, a qui donem les gràcies per la seua col·laboració, ens ha confeccionat i ha inventat una història divertida, entretinguda i exemplar que té un rastre de...

PERSONATGES

NEPTÚ

SIRENA FALLERA

POLP I

PEIX I

CRANC I

PEIXOS ESPIES (*Quatre.*)

POLP GEGANT

SIRENETA I

SIRENETA 2

SIRENA PEPOT

SIRENA DOLÇAINERA

DOFÍ

MAR ARRISSADA

MAR EN CALMA

MAREGASSA

CAPITÀ

XIQUET

I... TOTA LA RESTA DE GENT
QUE HI VULGA PARTICIPAR.

No deixeu de llegir-la. Es titula...

PERILL AL MAR

D'ENRIC LLUCH

(Decorat únic: fons marí amb coralls, peixos, crancs, àmfores, etc.)

ESCENA ÚNICA

(En escena, NEPTÚ, amb el trident, i la SIRENA FALLERA, amb un peix a la mà, fan la migdiada asseguts sobre un seient de corall. A un costat i a l'altre, POLP I, PEIX I i CRANC I canten una cançó de bressol.)

POLP I, PEIX I i CRANC I.

Ballmanetes, toca galtetes,
toca-les tu, que les tens boniquetes.
La ball, ball, la cueta de la gallina;
la ball, ball, la cueta del nostre gall.
Nostre gall és cantador,
canta de dia, canta de dia.
Nostre gall és cantador,
canta de dia i de nit no.



SIRENA FALLERA. *(Obri un ull, alça el nas i olora.)* Ui, quina olor més estranya!

POLP I. Olor? Jo no sent cap olor, senyora Sirena Fallera, reina de les aigües del mar.

SIRENA FALLERA. Doncs, mira, ací fa una olor que no és normal...

PEIX I. Ara que ho diu, majestat, també jo sent una olor com de..., com de...

CRANC I. Com d'aigua salada, tararot. De què vols que faça olor el mar?

NEPTÚ. *(Obri l'ull, badalla i s'estira.)*
Està vist i demostrat
que no puc fer la migdiada
encara que estiga baldat.

SIRENA FALLERA. Deixa't estar de migdiades i olora.

NEPTÚ. *(Olor.)* Que hi ha xocolate per berenar? Mmmm, que bo! Hi ha xurros també?

PEIX I. No fa olor de xocolate, senyor Neptú, rei del mar.

NEPTÚ. Ah, no? *(Torna a olorar.)* És veritat. Ara que ho dius, no acaba de ser xocolate...

SIRENA FALLERA. Ni de xurros tampoc. *(A PEIX I.)*
A veure, peix,
crida la colla d'espies
ara mateix.

PEIX I. A les seues ordres, majestat. *(Crida.)* Peixos espies, a formar!

(Entren els quatre PEIXOS ESPIES, cadascú des d'un racó distint de l'escenari. Porten ulleres de sol, gavardina i naveguen mirant d'un costat i de l'altre. Formen davant de la SIRENA FALLERA i de NEPTÚ.)

SIRENA FALLERA. Marxeu en direcció a babord, a estribord, a la proa i a la popa i investigueu d'on ve l'olor que sentim.

(Els PEIXOS ESPIES fan una salutació i ixen pel mateix lloc i de la mateixa manera que han entrat. Entra POLP GEGANT amb un mocador al cap, un quadre en blanc, una paleta de pintor i un grapat de pinzells.)

POLP GEGANT.

Majestats: ja estic preparat
per a fer-los el retrat.

NEPTÚ. Havíem quedat per a hui?

POLP GEGANT. I tant! Vinga, va, anem allà. El rei, a la dreta; la reina, a l'esquerra. *(Ho fan.)* I ara, no moguen ni un pèl.

SIRENA FALLERA. Podem parlar almenys?

POLP GEGANT. Sí, si no mouen la boca. Vinga, va, quiets. *(Comença a pintar.)*

(POLP I, PEIX I i CRANC I es queden darrere del pintor observant la seua feina, opinant sobre el quadre i, de tant en tant, olorant. Se senten una dolçaina i un tabalet.)

NEPTÚ. Què passa?

PEIX I. Per a mi, que ve tronant.

CRANC I. Això em sembla a mi també, tot i que deu ser una tronada musical.

POLP I. Tronada? Jo no he vist cap llamp...

SIRENA FALLERA. Calleu i no digueu més favades. Són una dolçaina i un tabalet.

NEPTÚ. Ara que ho dius tu, sí, semblen una dolçaina i un tabalet, però, a quin sant toquen?

POLP GEGANT. *(Enfastidit.)*

Si no paren de parlar,
els trauré la boca torta
i ja no em voldran pagar.

Entren SIRENETA 1 i SIRENETA 2. Porten, cadascuna, un saquet entre les mans.

SIRENETA 1. La voluntat per a la falla marina!

SIRENETA 2. La voluntat per a fer la festa gran!

NEPTÚ. (*Fent-se l'orni.*) El pintor m'ha dit que no em moga, així que no puc traure'm els diners de la butxaca.

SIRENA FALLERA. No li feu cas, sirenetes. Si no en trau per les bones, regireu-li les butxaques. (*A POLP 1, PEIX 1 i CRANC 1.*) I vosaltres, no us feu el despistat i deixeu la voluntat. Per cert, sirenetes, com porteu l'assumpte de les falles?

SIRENETA 1. Molt bé, majestat.

SIRENETA 2. Ahir mateix, plantàrem la gran i la infantil.

NEPTÚ. (*Mentre es trau els diners de la butxaca.*) Caram!, sí que passa el temps de pressa.

POLP GEGANT. (*Remugant.*)

Entre parlaments i contarelles
no es mantindran gens quietets,
de manera que les celles
m'eixiran sense pelets.

Entren SIRENA PEPOT i SIRENA DOLÇAINERA. Continuen tocant el tabalet i la dolçaina fins que s'acaba la tonada.

SIRENA PEPOT.

Sóc la Sirena Pepot,
la sirena masculina,
i toque tan bé el tabal
que sóc com el gran bruixot
de la música mundial.
Visca la falla marina,
la gran Sirena Fallera
i el nostre rei Neptú.

(S'encara amb la SIRENA DOLÇAINERA.)

I, ara, et toca parlar a tu.

SIRENA DOLÇAINERA.

Sóc dolçainera i sirena,
i m'agrada el món faller,
per això, humil, demane
a les seues majestats
que vinguen a la revetlla
perquè estan tots convidats.

POLP GEGANT. *(Remugant una altra vegada.)*

Si no es mantenen quietets,
m'eixiran els ulls estrets.

(Entren DOFÍ i MAR ARRISSADA, aquesta en forma de sirena amb els cabells molt arrissats, tots dos nadant a tota paleta.)



DOFÍ. *(A NEPTÚ.)* Majestat! Un desastre, un desastre ens ha passat.

NEPTÚ. Calma't, Dofí, i explica't.

DOFÍ. M'he quedat sense paraules, que li ho explique la Mar Arrissada, que ho ha observat en primera fila.

MAR ARRISSADA. Majestat, un vaixell...

NEPTÚ. Què?

MAR ARRISSADA. Doncs, que..., ai, mare! Un vaixell ple de petroli...

SIRENA FALLERA. *(Inquieta.)* Parla d'una vegada, xiqueta, que tinc els nervis de la cua de punta!

MAR ARRISSADA. Doncs que un vaixell... ha vessat tot el petroli sobre les ones del mar.

(Tots els presents exclamen: oh, ah, ai!, quina desgràcia, etc.)

SIRENA FALLERA. Ja està! Era l'olor que he sentit!

PEIX I. Té la raó la vostra majestat.

CRANC I. Amb el permís dels presents, jo comence a fugir, que tinc les potes molt lentes i...

NEPTÚ. (A CRANC I.) Tu, no te'n vages d'ací.

(Entren els quatre PEIXOS ESPIES. Porten taques negres sobre les gavardines o, si més no, peces negres que imiten el petroli, ampolles de plàstic a les mans i alguna altra deixalla.)

PEIXOS ESPIES. (Alhora.)

Pels quatre punts que hem anat
hem vist alguna calamitat.

POLP I. (Remou els braços d'una manera amenaçadora.)

Hem d'actuar, majestats,
abans que els homes ens maten
amb totes les seues maldats,
que no és la primera vegada
que els pega per les barbaritats.

(Entra MAR EN CALMA, sireneta que navega amb molta lentitud, acompanyada de tots els peixets, polpets i cranquets que considere el director d'escena. Tots vénen ennegrits, bruts i amb deixalles entre les mans.)

MAR EN CALMA. (Parla amb tota la parsimònia.) Ja no ho suporte més, majestats. Com que sóc la mar en calma, tot em cau a les esquenes. Miren com m'han posat! Miren vostés els peixets. Han observat els cranquets? I què em diuen dels polpets? (Els animalets bruts tracten de llevar-se la brutícia.)

DOFÍ. (Amenaçador.) Majestats: alguna cosa hem de fer abans que ens asfixien a tots.

PEIX I. Convoquen una reunió i que vinguen els taurons. Amb les seues dentoles impediran que les persones s'acosten a l'ai-

gua i, si no s'acosten, no llançaran deixalles...

CRANC I. I què fem amb els vaixells? Els taurons no podran fer res en contra d'ells...

POLP I. Cridarem els peixos serra i que serren els vaixells.

SIRENA PEPOT. I tot això, no ho podem fer després de falles? Ho dic perquè com que ja estan plantades...

SIRENA DOLÇAINERA. Això dic jo també.

POLP GEGANT. *(Desesperat.)*

Si els senyors reis de la mar
no parem de xerrar,
no passaré de la boca
i mai no acabaré el retrat.
No emboliqueu més la troca
que ja estic atarantat.

(Soroll fort d'ones barrejat amb crits d'home i de xiquet. Els PEIXOS ESPIES s'acosten al lloc d'on vénen els sorolls i els crits, i anuncien.)

PEIXOS ESPIES. Majestats, s'apropa la sirena Maregassa!

NEPTÚ. I què són els crits que s'escolten?

PEIXOS ESPIES. *(Alhora.)*

Semblen dos bandolers
perquè vénen presoners.

MAREGASSA. *(Es mou com la mar molt embravida, amb moviments violents, i entra acompanyada de CAPITÀ i de XIQUET. El primer duu un poal a la mà; el segon, un grapat de plàstics i de papers. Tots dos bracegen com si tingueren por d'ofegar-se.)* Ja els he agafats, majestats.

NEPTÚ. Qui són aquestes persones?

MAREGASSA.

Són el capità del vaixell
que ha vessat el petroli

i un nanet que és molt dolent:
llança deixalles al mar
i no respecta el medi ambient.

SIRENA FALLERA. Vaja parella de dos!

CAPITÀ. Ai, que m'ofegue, que no sé nadar!

XIQUET. Ai, que m'ofegue, que no puc respirar!

NEPTÚ. No tingueu por que, mentre jo siga rei del mar, no us ofegareu.

Escolta, Maregassa, estàs segura que aquestes persones són
les culpables de la brutícia del mar?

MAREGASSA. Més segura que estic ací, majestat.

PEIX I. (*Amenaçador.*) Que vinguen els taurons més grans i que els
venten quatre mossos!

CRANC I. (*Amenaçador.*) Permeteu que abans els pessigue amb les
pinces a cada galta del cul!

POLP I. (*Amenaçador.*) Crideu els peixos serra i que els serren a
trossets!

CAPITÀ. (*Implorant a NEPTÚ.*)

Ai, glu- glu, glu-glu,
ai, senyor Neptú,
ai, bon cavaller.

Jo ho he fet sense voler.

XIQUET. (*Mig plorant.*)

I jo, ni tan sols m'he adonat
del desori que he causat.

MAREGASSA.

Punxe-los amb el trident
perquè sàpia aquesta gent
com les gastem per ací.

PEIX I, CRANC I i POLP I. Sí, sí,

MAR EN CALMA. Encara em sembla
molt poc.

CAPITÀ. Dona, que el trident és aflat...

MAR EN CALMA. I vosté és un desentranyat!



MAR ARRISSADA.

Molt ben dit, sí senyora,
que aquest és una mala penyora.

MAREGASSA.

I no us oblideu del xiquet,
que no té pinta d'angelet.

TOTS. (*Criden i s'esvaloten. Poden cridar, per exemple.*) Al capità! Al xiquet! Punxem-los amb el trident! Enmig del melic!...

SIRENA FALLERA FA UN ESCOLTET A NEPTÚ I AQUEST DÓNA UNES QUANTES CABOTADES D'ASSENTIMENT.

NEPTÚ. (*Dóna tres palmellades i s'alça per frenar el rebombori.*) Tot el món a callar! Deixem que s'explique la gent i, si el que diuen no convenç, ja en parlarem del trident.

POLP GEGANT.

Pot estar-se ja quietet?
Home, que estic pintant-li els cabells
a l'alçada dels budells.

SIRENA PEPOT. No poden parlar després de falles?

SIRENA DOLÇAINERA.

Bona idea, sí senyor,
que no sabem si estem en festes
amb tanta i tanta remor.

NEPTÚ. A veure si atenem, per favor, i aclarim aquest assumpte abans que siga pitjor. Parle vosté, senyor capità.

CAPITÀ. Doncs, la culpa, la té el vaixell que, com que està tan rovellat, se li ha fet més d'un forat.

SIRENA FALLERA. I sabent-ho com ho sap, per què governa el vaixell?

CAPITÀ. Senyora, de fills en tinc un desgavell, i tots necessiten menjar...
Ja voldria tenir jo un vaixell novet de trinca, però l'amo és un gat vell que no gasta ni en pintura. I clar, amb un vaixell mig desfet i amb les capes de rovell, ha aparegut el primer

forat i vegen la que hem armat!

NEPTÚ. Que el vaixell no és de vosté?

CAPITÀ. No senyor rei del mar. És d'un home que li diuen Salazar i que viu panxa enlaire a l'illa de Madagascar.

SIRENA FALLERA. Que parle ara el xiquet.

XIQUET. *(Dubta. De seguida, tracta d'amagar-se, rere l'esquena, les deixalles que porta entre les mans.)*

Jo no volia fer nosa,
però estava desficiós
i per fer alguna cosa
he llançat uns paperets...

NEPTÚ. Uns paperets només?

XIQUET. Mmmm... no.

I uns plastiquets que he trobat
mentre anava per la platja.
Però ja estic penedit
de tot el mal que he causat.
Ja no ho tornaré a fer.

CAPITÀ. Ni jo tampoc, majestat.

MAREGASSA. Jo no m'ho acabe de creure...

XIQUET. Però si dic la veritat!

PEIX I. Furgue-los amb el trident!

POLP I. Exacte, i que escarmente la gent.

CRANC I.

Done'ls un bon escarment
i que tornen a sa casa
amb tot el cos ben calent!

(La resta dels personatges del mar s'apunten, amb crits, al trident, mentre CAPITÀ i XIQUET s'agafen atemorits.)

SIRENA FALLERA. A callar tots de seguida, que Neptú s'ho ha de pensar.

POLP GEGANT.

Això és. Paren una estoneta
i els podré pintar la barbata.

(NEPTÚ RESTA PENSANT MENTRE ELS ALTRES PERSONATGES, QUIETS,
ES MIREN ELS UNS ALS ALTRES.)

NEPTÚ. Ja m'ho he pensat ben pensat.

MAREGASSA. Parle, parle, majestat.

NEPTÚ. (A CAPITÀ.)

Parlarà amb Salazar,
el de Madagascar,
i li dirà que desballeste
tots els vaixells rovellats
i en compre de ben novets
si vol seguir navegant.
I si contesta xiulant
o mostra desinterés,
m'avisarà abans d'un mes
i sabrà com les gastem.
Ho ha entès tot ben entès?

CAPITÀ.

Sí, senyor. Així ho faré.
Aniré a Madagascar
i parlaré amb Salazar. (*lx nadant.*)

NEPTÚ. (A XIQUET.)

Tu advertiràs els xiquets
perquè cuiden bé del mar.

XIQUET.

Així ho faré sense tardar.
(*XIQUET s'apropa al públic i declama.*)
A tots els xiquets i xiquetes
que han vingut al teatre:

Jo, com molts desinquiets,
he fet una barrabassada
llançant a la mar salada
un grapat de paperets...

NEPTÚ. I no t'oblides dels plàstics i els vidres ...

XIQUET.

...i moltes altres deixalles
que no podem abandonar
i menys, encara, a la mar.

(Als personatges d'escena.)

Per això, demane perdó
i us promet que des d'ara
ja no en tornaré a tirar.

I ara..., ja me'n puc anar?

NEPTÚ. Vés i compleix la promesa...

(Ix XIQUET nadant.)

MAREGASSA.

No creuen les majestats
que aquests dos individus
han eixit molt ben lliurats?

NEPTÚ.

No t'ho cregues, Maregassa,
que si volen canviar,
no tenen la feina fàcil...

SIRENA FALLERA. Doncs açò ja s'ha acabat.

SIRENA PEPOT. Podem seguir tocant, majestats?

SIRENA DOLÇAINERA. O encara estan marejats?

SIRENA FALLERA.

Toqueu la dolçaina i el tabal,
que és música tradicional.

NEPTÚ.

Però no feu massa soroll
que vaig a doblegar coll
i empalmar la migdiada.

(Mentre NEPTÚ i SIRENA FALLERA es queden quietes en els seients, SIRENA PEPOT i SIRENA DOLÇAINERA toquen una peça curta. Poden sonar dos coets si la cosa no resulta complicada, i acompanyar-ho amb uns quants VISCA LA FESTA!, VISQUEN LES FALLES, o similars.)

POLP GEGANT

No tanque els ulls, majestat,
que el trauré desficaciat.

En acabar la peça, SIRENA PEPOT, SIRENA DOLÇAINERA, SIRENETA 1 i SIRENETA 2 ixen d'escena. Tot seguit, CRANC 1, POLP 1 i PEIX 1 comencen a cantar la cançó de bressol de l'entrada d'escena.

Ballmanetes, toca galtetes,
toca-les tu, que les tens boniquetes.
La ball, ball, la cueta de la gallina;
la ball, ball, la cueta del nostre gall.
Nostre gall és cantador,
canta de dia, canta de dia.
Nostre gall és cantador,
canta de dia i de nit no.

(La resta dels personatges acompanyen amb les seues veus mentre cau el TELÓ.)




ACTIVITATS

1. Després de llegir individualment i en silenci el text anterior, feu-ne una lectura col·lectiva dramatitzada: és a dir, amb l'entonació adequada, la dicció clara i la naturalitat d'un bon actor o actriu teatral.
2. Després de la lectura, per a recordar la història i comprendre-la, contesta les preguntes següents:
 - Quins dos personatges fan la migdiada quan comença l'escena?
.....
 - A qui envien perquè investiguen sobre la causa de l'olor estranya que se sent?
.....
 - Quina faena ha de fer el Polp Gegant?
.....
 - Què demana el Polp Gegant al rei Neptú i a la Sirena Fallera una vegada i una altra per poder fer bé la seua activitat?
.....

- Per què interrompen l'escena les sirenetes? Què demanen?
.....
- Quin desastre anuncia el Doffi?
.....
- De què es queixa la Mar en Calma?
.....
- Aconsegueixen detenir els culpables? Qui són?
.....
- Com acaba la història?
.....
- Com l'acabaries tu? Creus que haurien de tenir un castic major els responsables de posar en perill la mar? Raona la resposta.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Relaciona cada personatge amb el que fa:

- | | | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> • Polp I, Peix I i Cranc I • Neptú • Sirena Pepot
i Sirena Dolçainera • Maregassa • Capità • Xiquet |  | <ul style="list-style-type: none"> • Descriu el desastre que ha passat. • Implora a Neptú. • Canten una cançó de bressol. • Confessa que ha embrutat el mar. • Fa de model per a un quadre. • Toquen el tabalet i la dolçaina. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

4. Llig les frases següents atentament i torna a escriure la que millor cregues que descriu el tema principal de l'obra teatral que has llegit.

–*Perill al mar* té com a tema principal l'alegria del món de les falles i la importància d'aquesta festa, que és més important que qualsevol problema.

–*Perill al mar* és una obra que ens conta una història divertida, però que, alhora, ens vol fer reflexionar sobre el gran problema de la contaminació de l'aigua del mar.

–*Perill al mar* proposa la construcció de vaixells nous per a solucionar els problemes dels petroliers vells.

.....

.....

.....

.....

.....

5. En el text teatral d'Enric Lluç hem pogut comprovar que dos dels perills del mar són l'abocament de combustibles fòssils com el petroli a causa de l'enfonsament de vaixells vells en mal estat i la brutícia que llancem els humans a les aigües del mar. Quins altres perills creus que pateixen els mars i els oceans?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. No tots els problemes de contaminació són provocats per les grans empreses internacionals i les indústries que aboquen residus al mar. També hi ha accions fetes per persones particulars que contaminen i, fins i tot, algunes fetes pels xiquets i les xiquetes. Per això, Enric Lluch ha volgut introduir un personatge en la història com el Xiquet, que actua inconscientment en l'obra com a dolent. Pensa un poquet i esmenta algunes actituds que ocasionen brutedat a les aigües de les nostres costes i que provoquem nosaltres.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Com a conclusió de la lectura de l'obra podràs extraure, sobretot, que la conservació i la neteja de l'aigua, tant la del mar com la dels nostres rius, llacs i cases és molt important perquè l'aigua és un autèntic tresor. Per això hi ha cada vegada més crides i anuncis a favor d'un ús responsable i sostenible de l'aigua, perquè aquesta, encara que sembla mentida, és un bé escàs.

Llig, per exemple, a continuació, els 10 consells que us oferim per a estalviar aigua i diners, amb l'objectiu de protegir el medi ambient:

- Tanca l'aixeta mentre et rentes les dents; n'estalviaràs 10 litres setmanals.
- Dutxa't en comptes de banyar-te; pots estalviar-ne 40 litres al dia.
- Apanya immediatament les avaries en aixetes i canonades, ja que augmenten considerablement la despesa d'aigua.
- Utilitza la rentadora i el rentaplats tan sols quan estiguen plens,

i sempre adequant el volum d'aigua i el detergent a la càrrega. Fes ús dels programes ecològics i dels detergents sense fosfats.

- Rega les plantes a poqueta nit; així n'estalviaràs les pèrdues per evaporació. Fins un 10 %.
- Per a rentar els plats a mà, primer ensabona i després renta. A la setmana suposa una despesa de 420 litres d'aigua.
- Utilitza elements difusors a les aixetes. Ho notaràs al final de mes.
- Evita tirar substàncies contaminants, com ara olis, dissolvents, pintures o d'altres productes. Comporta una despesa elevada per a les plantes depuradores.
- Llava el cotxe en rentadors automàtics per a un aprofitament òptim de l'aigua. Optimitzen el consum fins un 50 %.
- No empres l'excusat com a paperera i descarrega l'aigua tan sols quan siga necessari.

Després de llegir el decàleg anterior, escriu una o dues accions que no fas habitualment i que et compromets a portar a la pràctica a partir d'ara:

.....

.....

.....

.....

8. Proposa alguna acció per a posar en pràctica a la teua classe i a la teua escola que tinga com a objectiu garantir un major estalvi i un ús responsable de l'aigua:

.....

.....

.....

.....

9. Sens dubte, la lectura de l'obra *Perill al mar* ens ha obert la possibilitat de parlar i de descobrir moltes coses importants sobre l'aigua i la importància que té, però què en sabem de l'autor? Busca informació a la biblioteca de l'aula o del centre, investiga i emplena la fitxa següent:



FITXA LITERÀRIA	
AUTOR: ENRIC LLUÇ	
Breu nota biogràfica	Obres que ha escrit
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Proposa als teus companys i a les teues companyes fer una exposició al tauler d'anuncis de la classe amb les fitxes més completes, amb fotografies de l'autor i amb reproduccions de cobertes d'altres llibres seus. Proposa també muntar, en un racó de l'aula, una exposició amb llibres d'Enric Lluç recollits de la biblioteca del centre i de les vostres cases.

11. Si has fet les activitats anteriors, hauràs comprovat que Enric Lluç és principalment un autor de narracions, però, en aquesta ocasió, ens ha obsequiat amb una obra de teatre. I el teatre és un gènere literari diferent, tal com has pogut observar, fins i tot, en la manera com s'escriu, perquè el teatre té unes característiques pròpies. Les principals són les següents:

CARACTERÍSTIQUES DELS TEXTOS TEATRALS

- Són textos dialogats que l'autor escriu perquè siguin llegits, però, sobretot, perquè siguin representats en un escenari.
- Contenen normalment una història, com els textos narratius, amb un conflicte que s'hi presenta, que es desenvolupa i que, finalment, té un desenllaç.
- Es diferencien visualment perquè usen diferents tipus de lletra i perquè no s'ordenen dins de la pàgina com els textos narratius:
 - Hi ha **unes entrades o acotacions escèniques** que descriuen la decoració de l'escenari, els sons que s'escolten, la situació dels personatges, el seu vestuari, etc. Solen escriure's en cursiva al principi de l'obra o de l'escena o al mig dels diàlegs.
 - Hi ha **el nom dels personatges que parlen** col·locat ben visiblement al principi de cada un dels parlaments que fan. S'escriuen sempre amb majúscula o versaleta.
 - Hi ha **unes acotacions d'interpretació** que indiquen les accions que fan els personatges i que ens expressen l'actitud o l'estat d'ànim amb què les fan. Solen escriure's en cursiva i sempre entre parèntesis després del nom o enmig d'una frase de diàleg.
 - Hi ha **els parlaments dels personatges**, que són les paraules que han de pronunciar en una representació: és a dir, els diàlegs. S'escriuen sempre amb lletra redona.

Tenint en compte les característiques indicades anteriorment, torna a llegir el fragment de l'obra que t'hem seleccionat a continuació i subratlla de color roig les acotacions escèniques, de color blau els noms dels personatges, de color verd les acotacions d'interpretació i de color negre els parlaments dels personatges:

Entren DOFÍ i MAR ARRISADA, aquesta en forma de sirena amb els cabells molt arrissats, tots dos nadant a tota paleta.

DOFÍ. (A NEPTÚ.) Majestat! Un desastre, un desastre ens ha passat.

NEPTÚ. Calma't, Dofí, i explica't.

DOFÍ. M'he quedat sense paraules, que li ho explique la Mar Arrissada, que ho ha observat en primera fila.

MAR ARRISADA. Majestat, un vaixell...

NEPTÚ. Què?

MAR ARRISADA. Doncs, que..., ai, mare! Un vaixell ple de petroli...

SIRENA FALLERA. (*Inquieta.*) Parla d'una vegada, xiqueta, que tinc els nervis de la cua de punta!

12. Proposa als teus companys i a les teues companyes fer una exposició a la biblioteca de l'aula amb llibres de teatre recollits de la biblioteca del centre i de les vostres cases.
13. Sigues ara creatiu i fes el que nosaltres li vam proposar a Enric Lluch. A ell li vam demanar que donara vida als personatges de la nostra falla infantil a partir d'un dibuix amb l'esbós del monument. Una activitat molt estimulante per a un escriptor com Enric Lluch, però que per a tu també ho pot ser. Per tant, et proposem un joc. Selecciona una fotografia o una il·lustració d'una revista o diari que tinga, naturalment, diversos personatges –persones

o animals– i digues amb veu alta «una, dos, tres... acció»... Escriu un text teatral inspirat a partir de l'escena que hi ha descrita.

Fes-ho al quadern o en fulls sols i, després, llig el resultat als teus companys i les teues companyes.

14. Si has arribat fins aquí, et donem les gràcies, en primer lloc, per haver-nos fet tant de cas i –com que suposem que deus haver après moltes coses relacionades amb la contaminació, amb l'ús responsable i sostenible de l'aigua, amb el teatre i també amb les falles– et volem convidar a visitar, durant la pròxima setmana fallera del 2008, la nostra falla infantil Plaça de la Malva d'Alzira, perquè comproves com es transforma ara a l'inrevés un text teatral en un monument faller. Ah, i no us oblideu de llegir els cartells! Perquè, com ja sabeu, «LLEGIR ÉS CULTURA».



ASSOCIACIÓ CULTURAL
FALLA PLAÇA LA MALVA
Alzira



AJUNTAMENT D'ALZIRA
Regidoria d'Educació

FUN
EDU
bromera

per al foment
de la lectura